

Wielki zwrot globalnej polityki monetarnej

28 listopada 2017

Cztery kluczowe dla globalnego świata finansów banki centralne: Rezerwa Federalna, Europejski Bank Centralny (ECB), Bank Anglii oraz Bank Japonii, zobowiązały się do rzetelnego informowania inwestorów odnośnie przyszłych decyzji dotyczących polityki monetarnej. Deklaracja ta jest ważna w kontekście specyficznej sytuacji, jaka panuje obecnie na rynkach finansowych, wskutek wieloletnich planów stymulacyjnych realizowanych przez wymienione instytucje.

Prowadzona przez banki akcja pobudzania globalnej gospodarki to około 10 bilionów dolarów wpompowanych w system finansowy, począwszy od 2008 roku. Jest to umowna data wybuchu kryzysu na rynku nieruchomości w Stanach Zjednoczonych, w wyniku której światowy system gospodarczy pogrążył się w recesji. W roku 2017, a więc niemal dekadę później, oficjalnie można mówić o rozpoczęciu procesu stopniowej rezygnacji z programów stymulujących. Dla inwestorów oznacza to koniec dostępu do taniego pieniądza.

Aby cała procedura odwrotu od ekspansywnej polityki monetarnej

przebiegła możliwie najłagodniej, prezesi instytucji oficjalnie potwierdzili, iż swoje decyzje będą zawczasu upubliczniać. W żargonie świata finansów takie postępowanie nazwano „forward guidance”. Chodzi o informowanie otoczenia, głównie inwestorów, o kierunku działań wybranym przez władze monetarne, wykraczającym poza horyzont następnego posiedzenia ciała decyzyjnego. Ujmując rzecz prostym językiem, celem jest „wysyłanie łagodnych ostrzeżeń przed tym, co nadchodzi”. W praktyce liczne organy posługują się tym narzędziem już od wielu lat.

Tymczasem każdy z wymienionych banków znajduje się na nieco innym etapie odchodzenia od łagodnej polityki monetarnej. Rezerwa Federalna we wrześniu bieżącego roku oficjalnie poinformowała o zakończeniu „luzowania ilościowego”, programu mającego na celu utrzymanie niskich stóp procentowych (w praktyce zbliżonych do zera), przy jednoczesnym zwiększeniu podaży pieniądza. Ponadto począwszy od grudnia 2016 roku rezerwa sukcesywnie podnosi stopy procentowe. Jeszcze przed nowym rokiem planowana jest piąta z kolei podwyżka. Jeśli chodzi o ECB, to nie podjęto jak do tej pory decyzji co do podwyżek stóp. ECB w swoich działaniach skupia się głównie na ograniczeniu ilości nabywanych obligacji. Bank Japonii wciąż aktywnie zwiększa podaż pieniądza w Kraju Kwitnącej Wiśni, jednak w komunikacie wydanym przez instytucję kolejny pakiet stymulacyjny określa się jako „mało prawdopodobny”. Bank Anglii na początku listopada dokonał pierwszej od dekady podwyżki stóp, ruchu rozważanego już w połowie roku 2016.

Procesy nabywania oraz sprzedaży papierów wartościowych przez bank centralny to aktualnie jeden z najpopularniejszych mechanizmów używanych do prowadzenia polityki monetarnej. W teorii bodziec, jakim są niskie stopy procentowe i wzrostu płynności systemu finansowego w ramach zwiększonej podaży pieniądza, ma ożywić gospodarkę i zniwelować negatywne skutki recesji. Na łagodnej polityce monetarnej korzystali chociażby przedsiębiorcy, osoby spłacające kredyty hipoteczne czy

inwestorzy lokujący pieniądze na giełdzie.

Historia gospodarcza pokazuje, że rezygnacja z pakietów stymulacyjnych nie zawsze jest prosta i przyjemna. Poprzednik obecnej prezes Rezerwy Federalnej, Ben Bernanke, zasłynął z wprowadzenia rynku obligacji w chaos w maju 2013 roku. Bernanke zasugerował wtedy, że skupowanie przez FED papierów wartościowych może zostać ograniczone. Inwestorzy spanikowali i zaczęli wycofywać ulokowane na rynku obligacji oszczędności. Podobne doświadczenia posiada prezes ECB, Mario Draghi. Jego wypowiedzi z połowy bieżącego roku na temat możliwych zmian w polityce banku przyczyniła się do znaczącej wyprzedaży aktywów finansowych.

Z dużą dozą prawdopodobieństwa można stwierdzić, iż nadchodzące lata to odwrót od programów stymulujących. Bardzo możliwe, że taki obrót spraw doprowadzi do zawirowań na rynkach finansowych bądź osłabienia globalnej koniunktury. Z drugiej strony warto wspomnieć, że jeśli sytuacja stanie się naprawdę zła, banki centralne najpewniej ponownie wkroczą do akcji.

Autorstwo: kś

Na podstawie: Reuters.com, FT.com

Zdjęcie: Rafael Matsunaga (Wikimedia Commons, CC BY-SA 2.0)

Źródło: Swiato-Poglad.pl